Nr. 34. 1935.

Tygodnik Powiatowy

na powiat Rybnicki

Organ urzędowy. **Wychodzi co sobota.**

Cena ogłoszeń za jeden wiersz petytowy 6-łamowy lub jego miejsce 15 groszy. Za reklamę 30 groszy od wiersza petytowego.

Przyjmowanie ogłoszeń do czwartku do południa. Prenumerata za kwartał 3,— zł. Zamówienia przyjmuje każdy urząd pocztowy.

Rybnik, dnia 24 sierpnia 1935 r.

DZIAŁ URZĘDOWY

Uwięzienie gołębi.

Przypomina się o obowiązku uwięzienia wszystkich gołębi w czasie zasiewu jesiennego, to jest od 1-go września do 15-go listopada b. r. Obowiązkowi temu nie podlegają gołębie wojskowe.

Winni niezastosowania się do powyższego ulegną karze po myśli § 15 rozporządzenia o policji polnej i leśnej z dnia 15-go lipca 1890 roku (Dodatek do Gazety Urzędowej Rej. Opolskiej Nr. 30).

Rybnik, dnia 14-go sierpnia 1935 roku.

Starosta:
(—) Wyglenda.

Zatwierdzono

naczelnikiem gminy Wielopole — Bobra Adolfa.

Rybnik, dnia 21-go sierpnia 1935 roku.

Starosta i Przewodniczący Wydziału Powiatowego:
w z. (—) Dr. Łukowiecki,
Wicestarosta.

Do Rolników!

Masowe sprzedaże zboża w okresie pożniwnym bywają przyczyną gwałtownego spadku cen produktów rolnych.

Rząd, chcąc przyjść z pomocą rolnikom i ułatwić im przetrzymanie zboża w gospodarstwach, uruchomił w tym roku wzorem lat ubiegłych duże kredyty zaliczkowe i zastawowe.

Ogólna suma kredytów w tym roku jest kilkakrotnie większa niż w ubiegłym roku i wynosi około 50 miljonów złotych. Jeżeli w roku bieżącym kredyt ten został przyznany w tak wielkiej sumie, to dlatego, aby wszyscy rolnicy mogli roztropnie gospodarować tegorocznemi zbiorami i nie dawali się nakłonić do masowego sprzedawania zboża, ledwie co zebranego.

Zaliczki w tym roku można otrzymać na:

1) żyto i owies — w wysokości 7 zł na 100 kg;
2) jęczmień — w wysokości 8 zł na 100 kg;
3) pszenicę — w wysokości 10 zł na 100 kg.

Kredyt zastawowy można otrzymać do wysokości 70% wartości zboża w ziarnie, według notowań giełdy zbożowo-towarowej w Poznaniu, Krakowie, Warszawie lub Lwowie.

Oprocentowanie kredytu razem z kosztami wynosić będzie tylko 3% w stosunku rocznym. Pożyczka spłacana ma być miesięcznemi ratami, począwszy od grudnia b. r. Ostateczny termin spłacenia pożyczki wyznaczony został na 30. czerwca 1936 roku.

Kredytu zaliczkowego i zastawowego udzielają Komunalne Kasy Oszczędności, lokalne Kasy Raiffeisenowskie i spółdzielnie kredytowe. Pod względem formalności, jakie wymagane są przy zaciąganiu tych pożyczek, żądać się będzie od rolników, aby podpisywali deklarację, stwierdzającą, iż zaciągają pożyczkę jako zaliczkę lub zastaw na poczet wyprodukowanego zboża, oraz weksel, opiewający na całkowitą sumę pożyczki, z tem, że termin płatności tego weksla opiewa na dzień płatności ostatniej raty pożyczki.

Zaznaczyć należy, iż zgodnie z żądaniami organizacyj rolniczych opracowuje się obecnie system premji za przetrzymanie i składanie zboża, która wypłacona zostanie tym rolnikom, którzy korzystać będą z kredytu ustawowego.

Zwracamy się przeto z apelem do wszystkich Naczelników Gmin w powiecie, aby szerzyli w swoich gminach propagandę w kierunku należytego wyzyskania kredytów.

Bliższych wyjaśnień udziela zainteresowanym na żądanie powiatowy instruktor rolny.

(—) Reś,
powiatowy instruktor rolny.

Komunikat w sprawie rent niemieckich instytucyj ubezpieczeń społecznych.

Podaje się do wiadomości, że wszystkie osoby, którym niemieckie instytucje ubezpieczeń społecznych przyznały rentę, które renty tej nie otrzymywały z powodu pobytu poza granicami Niemiec, a na rzecz których niemieckie instytucje dotąd nie podjęły jeszcze na podstawie umowy polsko-niemieckiej wypłaty renty (bądź też renty tej nie odstąpiły instytucji polskiej), winny bezzwłocznie zwrócić się o wznowienie wypłaty renty do właściwej instytucji niemieckiej bezpośrednio lub też za pośrednictwem Ubezpieczalni Krajowej (Poznań, ulica Mickiewicza 2).

W podaniach, które mogą być sporządzone w języku polskim również i w wypadku, gdy skierowane będą bezpośrednio do instytucyj niemieckich, należy podać dokładny adres rencisty, załączając dokumenty rentowe.

Osoby, które nie dokonają zgłoszeń w czasie do 30-go września 1935 roku, utracą prawo do uzyskania zaległej renty za czas wstecz od 1931 roku. Zgłoszenia winne więc nastąpić natychmiast.

Przewodniczący Urzędu Ubezpieczeń.

Sprawozdanie Zarządu Oddziału Pow. Związku Straży Pożarnych R. P. w Rybniku za rok 1934/35.

I. Organizacja i administracja.

W okresie sprawozdawczym, to jest od 1-go kwietnia 1934 roku do 1-go kwietnia 1935 roku, liczył powiat Rybnicki na 115 miejscowości 104 straże: 92 ochotnicze, 8 kopalnianych, 2 fabryczne, 1 zakładową, 1 specjalną. Ilość członków — 4.532.

Poszczególne placówki strażackie zorganizowane są w 15-tu rejonach.

Z administracji na szczeblu oddziału zorganizowano biuro oddziału, zaopatrzono je w niezbędne środki, jak maszynę do pisania, telefon, związkową registraturę akt.

Korespondencyj wpłynęło 542, wysłano 278, oraz 10 okólników zbiorowych. Wniosków o odznaczenie członków załatwiono 252.

II. Inspekcja i wyszkolenie.

Przeprowadzono w okresie sprawozdawczym lustracyj w 80 strażach, w wyniku czego wydano ogólne zarządzenie polustracyjne celem usunięcia zauważonych braków.

Odpraw wyszkoleniowych dla naczelników straży względnie oficerów odbyło się 8.

Ogółem wzięło w nich udział 400 oficerów, nadto organizowane kursa przez Okręg Wojewódzki ukończyło z naszego terenu 15 oficerów, w trzech strażach przeprowadzono egzaminy kwalifikacyjne z zakresu I. stopnia.

Dla porównania stanu wyszkolenia w strażach, wzbudzenia szlachetnej rywalizacji wśród nich, odbyły się zawody rejonowe w 12-tu rejonach, a to: w Rzuchowie, Radlinie, Belsznicy, Brzeziu, Knurowie, Rydułtowach, Stanowicach, Niewiadomiu, Zwonowicach, Pszowie, Leszczynach i Łaziskach.

Ogółem wzięło udział w nich 70 straży. Najlepszą punktację w poszczególnych grupach otrzymały ochotnicze straże pożarne:

Grupa II.: Radlin — 147 punktów; Knurów — 139 punktów.

Grupa III.: Pszów — 179 pkt.; Biertułtowy — 178 pkt.; Głożyny — 168 pkt.

Grupa IV.: Wielopole — 185 pkt.; Olza — 180 punktów; Pogrzebień — 178 pkt.; Gorzyce, Zwonowice, Nieboczowy — 173 pkt.

Manewry rejonowe zorganizowano w rejonach: Knurów, Pszów, Leszczyny, Rydułtowy.

III. P. W. i W. F.

Prób do zdobycia P. O. S. wśród straży odbyło się 52, strzelań do O. S. — 77.

Uprawnionych członków do noszenia P. O. S. było 421; w tem: P. O. S. złotych — 6 członków; P. O. S. srebrnych — 140 członków; P. O. S. bronzowych — 275 członków.

Do noszenia O. S. uprawnionych ogółem było 337 członków: O. S. złotych — 6 członków; O. S. srebrnych — 41 członków; O. S. bronzowych — 290 członków.

Nadto jest 5 straży, mających strzelnice; 19 straży — mających boiska; 5 straży — mających sale gimnastyczne; 5 straży — mających broń małokalibrową; 64 straży — mających rowery.

5 straży ma zorganizowane drużyny siatkówki; 2 straże — drużyny koszykówki; 8 straży — drużyny piłki nożnej; 28 straży — drużyny kolarskie; 11 straży — drużyny strzeleckie.

IV. Żeńskie drużyny san.-poż.

Z prac drużyn żeńskich zorganizowano 3 drużyny nowe, a to: w Knurowie, Pszowie i Czerwionce.

V. Stan techniczny.

Stan inwentarza w strażach przedstawia się następująco: Sikawek dwu- lub czterokołowych ręcznych — 112, nadto 2 auto-pogotowie, 3 konne motorowe sikawki, 5 moto-pomp ręcznych, 9 wozów rekwizytowych, 18 drabin mechanicznych, 19 drabin Szczerbowskiego i drążkowych razem, drabin przystawnych ciężkich i lekkich — 75, bosaków — 190, haków — 70, beczkowozów — 32, węży tłocznych — 26.123 mtr., ssawnych — 860 mtr., worków ratowniczych — 5, linek — 183, noszy sanitarnych — 26, apteczek — 96, remiz — 89, wspinalni — 41.

VI. Statystyka pożarowa.

W okresie sprawozdawczym było 149 pożarów. Najwięcej przypadło na miesiące letnie: maj, czerwiec, lipiec, sierpień, bo 75 pożarów. Szkód poniesionych przez poszczególne pożary było na sumę 442.849 złotych.

VII. Wystąpienia zewnętrzne straży.

Z wystąpień zewnętrznych straży zasługuje na szczególną uwagę zjazd ćwiczebny w Katowicach dnia 23-go września 1934 roku. Wzięło w nim udział 570 członków z 10 sztandarami i orkiestrą strażacką. Nadto w uroczystościach pogrzebowych ś. p. inspektora B. Pachelskiego, ogniomistrza powiatowego F. Tomeczki liczne delegacje z terenu powiatu brały udział.

Z uroczystości strażackich, urządzanych z okazji jubileuszy, czy poświęcenia remiz lub sztandarów w poszczególnych strażach, wymienić należy uroczystości: w Mszanie, Lubomi, Pszowie, Leszczynach, Dębieńsku Wielkiem, Bełku, Gotartowicach, Jankowicach, Czernicy i Czyżowicach.

We wszystkich ogólnie brały bardzo liczny udział straże sąsiednie, społeczeństwo miejscowe oraz w miarę możności — przedstawiciele władz administracji i strażackich.

Definjując niniejsze sprawozdanie, stwierdzić należy, że praca w poszczególnych strażach nie słabnie, przeciwnie, z roku na rok wzmaga się i potęguje. Zawdzięczamy to przedewszystkiem życzliwemu poparciu władz administracyjnych, jak też dużej ofiarności i wysiłkowi członków organizacji i społeczeństwa.

Instruktor Powiatowy: (—) **Wł. Skura.**
Prezes Zarządu: (—) **Inż. J. Serafin.**

Wyciąg

z sprawozdania administracyjnego Powiatowego Związku Komunalnego w Rybniku na rok administracyjny 1934/35, sporządzonego zgodnie z przepisami § 127 ordynacji powiatowej z dnia 13-go grudnia 1872 roku/19-go marca 1881 roku do budżetu powiatowego na rok obrachunkowy 1935/36.

(Ciąg dalszy.)

V. OŚWIATA, KULTURA I SZTUKA.

W okresie rachunkowym 1934/35 wydatkowano na oświatę 7.113,25 zł, a to na utrzymanie głuchoniemych.

Na cele kulturalne zagranicą wydatkowano 2.000 złotych oraz dla różnych organizacyj kulturalnych 450 złotych.

VI. ZDROWIE PUBLICZNE I OPIEKA SPOŁECZNA.

W roku 1934 poddano pierwszemu i powtórnemu szczepieniu przeciw ospie 37.732 dzieci, urodzonych w roku 1933 oraz w latach 1922 do 1927. Koszty szczepienia wynosiły 11.444,11 zł, które, zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 25-go lutego 1926 roku (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 28, poz. 167) o zmianie art. 7 ustawy sanitarnej oraz art. 4 ustawy o przymusowem szczepieniu ochronnem przeciwko ospie z dnia 19-go lipca 1919 roku, przerzucono na poszczególne gminy miejskie i wiejskie.

Koszty szczepienia jednego dziecka przeciw ospie wynosiły 0,30,33 zł.

W okresie budżetowym 1933/34 wydatkowano na cele zdrowia publicznego 10.627 zł, a na opiekę społeczną — 88.300,63 zł, w tem wydatki, wynikające z ustaw, 85.500,63 zł, a subsydja — 2.800 zł.

VII. POPIERANIE PRZEMYSŁU I HANDLU.

Sąd Przemysłowy.

Przewodniczący tego Sądu jest Dr. Łukowiecki, wicestarosta, a zastępcą — Mgr. St. Gajewski, referendarz Starostwa.

Na utrzymanie Sądu Przemysłowego wydatkowano 1.335,45 złotych.

Działalność tego Sądu w roku 1934 przedstawia się następująco:

1) Wpłynęło spraw spornych	65
2) Posiedzeń było	15
3) Wyroków wydano	23
4) Ugód zawarto	13
5) Cofnięto skarg	9
6) Skierowano do właściwych sądów	4
7) Pozostało z końcem roku 1934 spraw niezałatwionych	3
8) Odwołań od wyroków wniesiono	7

VIII. ROLNICTWO.

Na popieranie rolnictwa wydatkowano ogółem 7.733,42 zł. Dla 2 kół doświadczalnych hodowli owiec udzielono subwencji 400 zł. Oba koła posiadają razem 58 owiec.

Na budowę wzorowych gnojowni udzielono premij o ogólnej kwocie 350 złotych.

IX. RUCH BUDOWLANY.

W 1934 roku wybudowano:

a) budynków mieszkalnych	796
b) budynków gospodarczych	778
c) kościołów	1
d) szkół	2

X. DANINY PUBLICZNE.

Wpływy z samoistnych danin publicznych w roku obrachunkowym 1934/35 wynosiły 184.183,40 złotych; udziały państwowego podatku dochodowego — 100.595 zł, a dodatki do państwowych podatków — 181.183,40 zł.

XI. URZĄDZENIA DOBRA PUBLICZNEGO.

Istniejącą przy Powiatowym Związku Komunalnym Komunalną Kasę Oszczędności ilustrują następujące dane, oparte na bilansie z roku 1934:

a) lokaty	3,828.451,56 zł
b) pożyczki (kredyty udzielone)	4,112.751,05 zł
c) obroty kasy wynosiły	31,171.778,67 zł

Powiat posiada własny szpital w Wodzisławiu.

W głównym gmachu szpitala mieści się 9 ubikacyj dla chorych, a to: 7 dla męskich osób, 2 dla żeńskich i 4 ubikacje zapasowe, sala operacyjna, ambulatorjum, ubikacja konsultacyjna, 7 ubikacyj dla służby, 1 ubikacja biurowa i 3 łazienki.

Pozatem szpital posiada barak dla zakaźno chorych, obejmujący 4 ubikacje, mianowicie: 2 dla osób żeńskich i 2 dla osób męskich, 2 ubikacje dla personelu, 1 ubikację gospodarczą oraz 1 łazienkę.

Szpital mieści 72 łóżka.

W roku 1934 znajdowało się w opiece szpitalnej ogółem 551 osób, mianowicie na koszt:

a) Urzędu Wojewódzkiego	58 osób
b) Wiejskiej Kasy Chorych	99 osób
c) Ogólno-Miejscowej Kasy Chorych	130 osób
d) Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych	51 osób
e) Biura Opieki Lekarskiej Bezrobotnych	32 osób
f) Związków wspierania ubogich	76 osób
g) Samopłacących	84 osób
h) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	5 osób
i) Różnych instytucyj, poprzednio nie podanych	16 osób
Razem	551 osób

Stawka dzienna wynosiła dziennie od 3,40 do 7,50 złotych.

Dochód szpitala wynosił w okresie rachunkowym 1934/35 — 37.946,48 zł, a wydatki 40.007,61 zł. Niedobór, wynoszący 2.061,13 zł, pokryto z nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Ustawa Konstytucyjna

z dnia 23-go kwietnia 1935 roku.

(Ciąg dalszy.)

XII. Stan zagrożenia Państwa.

Art. 78.

(1) W razie zagrożenia Państwa z zewnątrz, jak również w razie rozruchów wewnętrznych lub rozległych knowań o charakterze zdrady stanu, za-

grażających ustrojowi lub bezpieczeństwu Państwa albo bezpieczeństwu obywateli — Rada Ministrów za zezwoleniem Prezydenta Rzeczypospolitej zarządzi stan wyjątkowy na obszarze całego Państwa lub części zagrożonej.

(2) Zarządzenie takie będzie przesłane do Sejmu w ciągu siedmiu dni od ogłoszenia.

(3) Jeżeli Sejm jest rozwiązany, zarządzenie o ogłoszeniu stanu wyjątkowego będzie złożone nowoobranemu Sejmowi na pierwszem posiedzeniu.

(4) Sejm może zażądać uchylenia zarządzenia.

(5) Wniosek taki nie może być głosowany na posiedzeniu, podczas którego został zgłoszony.

(6) Jeżeli Senat wypowie się za uchwałą Sejmu, Rząd niezwłocznie uchyli zarządzenie.

(7) Ogłoszenie stanu wyjątkowego daje Rządowi prawo zawieszania na czas trwania tego stanu swobód obywatelskich oraz możność korzystania z uprawnień szczególnych, przewidzianych ustawą o stanie wyjątkowym.

Art. 79.

(1) W razie konieczności użycia sił zbrojnych do obrony Państwa Prezydent Rzeczypospolitej zarządzi stan wojenny na obszarze całego Państwa lub jego części.

(2) Podczas trwania stanu wojennego Prezydent Rzeczypospolitej ma prawo bez upoważnienia Izb Ustawodawczych wydawać dekrety w zakresie ustawodawstwa państwowego z wyjątkiem zmiany Konstytucji, przedłużyć kadencję Izb Ustawodawczych do czasu zawarcia pokoju oraz otwierać, odraczać i zamykać sesje Sejmu i Senatu w terminach, dostosowanych do potrzeb obrony Państwa, jak również powoływać do rozstrzygania spraw, wchodzących w zakres działania Izb Ustawodawczych, Sejm i Senat w zmniejszonym składzie, wyłonionym przez te Izby.

(3) W czasie trwania stanu wojennego Rząd korzysta z uprawnień, przewidzianych ustawą o stanie wyjątkowym, a nadto z uprawnień szczególnych, określonych ustawą o stanie wojennym.

XIII. Zmiana Konstytucji.

Art. 80.

(1) Zmiana Konstytucji może być dokonana z inicjatywy Prezydenta Rzeczypospolitej, Rządu lub ¼ ustawowej liczby posłów.

(2) Wniosek, postawiony przez Prezydenta Rzeczypospolitej, może być głosowany tylko w całości i bez zmian lub ze zmianami, na które Rząd imieniem Prezydenta Rzeczypospolitej wyrazi zgodę.

(3) Ustawa, zmieniająca Konstytucję z inicjatywy Prezydenta Rzeczypospolitej, wymaga zgodnych uchwał Sejmu i Senatu, powziętych zwykłą większością głosów; z inicjatywy zaś Rządu lub Sejmu — zgodnych uchwał, powziętych większością ustawowej liczby posłów i senatorów.

(4) Prezydent Rzeczypospolitej może w ciągu trzydziestu dni od otrzymania projektu ustawy, zmieniającego Konstytucję, zwrócić go Sejmowi z żądaniem ponownego rozpatrzenia, które może nastąpić nie wcześniej niż na następnej kadencji.

(5) Jeżeli Izby Ustawodawcze uchwalą ponownie projekt bez zmian, Prezydent Rzeczypospolitej, stwierdziwszy podpisem moc ustawy, zarządzi jej ogłoszenie, chyba że rozwiąże Sejm i Senat.

XIV. Przepisy końcowe.

Art. 81.

(1) Niniejsza ustawa konstytucyjna wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Jednocześnie uchyla się ustawę z dnia 17-go marca 1921 roku (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 267) wraz ze zmianami, wprowadzonemi ustawą z dnia 2-go sierpnia 1926 roku (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 442) z wyjątkiem art. 99, 109 — 118 oraz 120. *)

(3) Ustawa konstytucyjna z dnia 15-go lipca 1920 roku, zawierająca statut organiczny Województwa Śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 497) wraz ze zmianami, wprowadzonemi ustawami z dnia 8-go marca 1921 roku (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 146), z dnia 30-go lipca 1921 roku (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 449), z dnia 18-go października 1921 roku (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 608) oraz z dnia 18-go marca 1925 roku (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 240) zachowują swą moc z tem, że art. 44 ustawy z dnia 15-go lipca 1920 roku (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 497) nadaje się brzmienie:

„Zmiana niniejszej ustawy konstytucyjnej wymaga ustawy państwowej."

i że uchyla się art. 2 ustawy z dnia 8-go marca 1921 roku (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 146).

Prezydent Rzeczypospolitej: **I. Mościcki.**
Prezes Rady Ministrów: **W. Sławek.**
Minister Spraw Wewnętrznych:
Marjan Zyndram-Kościałkowski.
Minister Spraw Zagranicznych: **Beck.**
Minister Spraw Wojskowych: **J. Piłsudski.**
Minister Skarbu: **Wł. Zawadzki.**
Minister Sprawiedliwości:
Czesław Michałowski.
Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: **W. Jędrzejewicz.**
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
J. Poniatowski.
Minister Przemysłu i Handlu:
H. Floyar-Rajchman.
Minister Komunikacji: **M. Butkiewicz.**
Minister Opieki Społecznej:
Jerzy Paciorkowski.
Minister Poczt i Telegrafów: **E. Kaliński.**

———

*) Tekst art. 99, 109 — 118 i 120 przedrukowano poniżej.

KOMUNIKATY

Rzuconą obrazę w obecności bezrobotnych w Chwalowicach, zatrudnionych przy robotach, w dniu 20. sierpnia 1935 roku przeciw p. Naczelnikowi Gminy, wycofuję, jako nieuzasadnioną, i przepraszam publicznie.

Wojtek Franciszek,
Chwałowice, Kolonja Stara.

Redaktor odpowiedzialny: Konrad Chrószcz, Rybnik, telefon Nr. 100. Wydawca: Wydział Powiatowy, Rybnik. Czcionkami Zakładów Graficznych „Sztandaru Polskiego i Gazety Rybnickiej" w Rybniku.